

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา  
เรื่อง องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง  
และคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง

สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สพม ๐๐๐๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๐/๒๕๕๗ เรื่อง ให้วุฒิสภาสิ้นสุดลง เป็นผลทำให้สภาพัฒนาการเมืองไม่มีสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗ (๕) อีกต่อไป สำนักงานฯ จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยเพิ่มเติมว่า หากในเร็ววันนี้ไม่มีสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗ (๓) (๔) และ (๕) ทั้งสามประเภท จะเป็นผลให้คณะกรรมการบริหารสำนักงานและคณะกรรมการบริหารกองทุนเท่าที่มีอยู่ สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการได้เพียงใด และโดยที่ขณะนี้มิแน่วแน่ว่าคณะรักษาความสงบแห่งชาติอาจมีคำสั่งหรือประกาศให้มียกเว้นหรือทำหน้าที่ในลักษณะทำนองเดียวกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งจะมีผลเกี่ยวเนื่องถึงการได้มาซึ่งบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗ (๓) (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามลำดับ หากองค์กรทำนองเดียวกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่จะมีขึ้นประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมาจากพรรคการเมืองต่าง ๆ แล้ว จะให้ถือว่าหัวหน้าพรรคการเมืองที่มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ถือเป็นพรรคการเมืองที่มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้หรือไม่ เพียงใด หรือจะมีความเห็นที่เหมาะสมประการใดในการให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗ (๓) (๔) และ (๕) ในกรณีที่มีการจัดตั้งองค์กรทำนองเดียวกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า โดยมีผู้แทนสถาบันพระปกเกล้า (สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า แม้ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๐/๒๕๕๗ เรื่อง ให้วุฒิสภาสิ้นสุดลง จะทำให้สภาพัฒนาการเมืองไม่มีสมาชิกตามมาตรา ๗ (๕) เพื่อดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๕๙๐/๒๕๕๗<sup>๑</sup> ก็ตาม แต่โดยที่มาตรา ๑๖<sup>๒</sup> แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมืองฯ ได้บัญญัติรองรับไว้ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกว่างลงไม่ว่า

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๓๖๑ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

<sup>๑</sup>บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองและคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๓๓๑ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

<sup>๒</sup>มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ และยังมีได้มีการสรรหาสมาชิกหรือเลือกกันเองขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาพัฒนาการเมืองประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่

ด้วยเหตุใด ๆ และยังมีได้มีการสรรหาสมาชิกหรือเลือกกันเองขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาพพัฒนาการเมืองประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่ เมื่อปัจจุบันสภาพพัฒนาการเมืองประกอบด้วยสมาชิกตามมาตรา ๗<sup>๖</sup> (๑) (๒) (๖) และ (๗) เท่านั้น การพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารสำนักงานในส่วนของการจัดการซึ่งมาจากสมาชิกสภาพพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗ จึงต้องพิจารณาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖<sup>๖</sup> คือประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่ ด้วยเหตุผลดังกล่าว กรรมการบริหารสำนักงานที่กฎหมายกำหนดให้มาจากสมาชิกสภาพพัฒนาการเมืองบางประเภท เมื่อในสภาพพัฒนาการเมืองไม่มีสมาชิกประเภทนั้นแล้ว บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจึงไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ คณะกรรมการบริหารสำนักงานเท่าที่มีอยู่จึงสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และเมื่อคณะกรรมการบริหารสำนักงานเท่าที่มีอยู่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้แล้ว คณะกรรมการบริหารกองทุนย่อมสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ด้วยเหตุผลเดียวกัน

สำหรับปัญหาเรื่องการที่พรรคการเมืองซึ่งมีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกขององค์กรทำนองเดียวกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะถือเป็นกรณีที่มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติสภาพพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่ นั้น เห็นว่า โดยที่ปัจจุบันยังไม่มีองค์กรดังกล่าวเกิดขึ้นและยังไม่ชัดเจนว่าองค์กรดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นเช่นใด ในขั้นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงไม่อาจให้ความเห็นได้



(นายดิศพัทธ์ โพทะกิตย)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๗

“มาตรา ๗ ให้สภาพพัฒนาการเมืองประกอบด้วยสมาชิก ดังต่อไปนี้

- (๑) สมาชิกซึ่งมาจากผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม ตามคำนิยาม คำว่า องค์กรภาคประชาสังคม (๑) ในมาตรา ๓ ซึ่งที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลเลือกกันให้เหลือจังหวัดละหนึ่งคน
- (๒) สมาชิกซึ่งมาจากผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม ตามคำนิยาม คำว่า องค์กรภาคประชาสังคม (๒) ในมาตรา ๓ จำนวนสิบหกคน
- (๓) สมาชิกซึ่งมาจากหัวหน้าพรรคการเมืองหรือผู้แทนหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งมีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกพรรคการเมืองพรรคละหนึ่งคน
- (๔) สมาชิกซึ่งมาจากหัวหน้าพรรคการเมืองหรือผู้แทนหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งมิได้มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคน
- (๕) สมาชิกซึ่งมาจากประธานคณะกรรมการกิจการวุฒิสภา และประธานคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน
- (๖) สมาชิกโดยตำแหน่งได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

(๗) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนสิบคน

ให้สมาชิกตามวรรคหนึ่งเลือกกันเองเป็นประธานสภาหนึ่งคน และรองประธานสภาสองคน

ให้เลขาธิการเป็นสมาชิกและเลขานุการสภาพพัฒนาการเมือง

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น